

Wislehtakee fkrejoschee sahtibas beedribu raksti!!

Ralibseet sahtibneekem glahbt nelaimigos

biehrains un iplatacēt sahtibuni!

Teodors Gailis, Kesu Peteršons

AN
4635

un

wežais Mahtiš,š,

Riģas leelakee šuhpas.

Ratris lai laša šho grahmatinu, tura rašba, zil
breesmigi dšiti zilweki war krist, sab nobodas
dšeršhanai un netikumigai dšihwei.

Sarakstijis G. A. Meese.

Otra druka. 1/212.

Raksta 5 lap.

Ar bildēm puščiota.

Genehmums par labu sahtibas leelai.

Riģa, 1896.

G. A. Meese's apgahdeenā.

4718
1/212

Stplatcēt sahtibas rakstus un topecēt par beedreem!!

1953

810-8

LA
3909

Дозволено цензурою. Рига, 7 Февраля 1896 года.

Drufats B. Sörenfena grahmatu drukatavā un litografijā,
Rīgā, Iešā Smilšņu eelā Nr. 4.

Preekschwahreds otrai drukai.

Zeenijamee lasitaji un lasitajas!

Reti kahda grahmata peedsihwojuse tif ahtru ispiršchanu tā „Rigas leelakee šuhpas“: publika, gan šahhibneeki, gan dšehraji, gan krodšeneeki, gan garidsneeki tā šakot ištehra divās nedelās pirmo druku. To lašja dšehraji, redšedami tajā šawu špeegeli; ari gandrihs katris Rigas komijs un wihnušneeki to palasšjas, redšedami tajā šawus wežos mihtos „zelma“ weefus tif omuligi tehlotus: te jašmejas, te jaraud — katram pašam šchi grahmatina jaislafa, tad winšch sinas, tā šahhibas beedribai wajaga palihdset, wajaga dšeršchanu apkarot, zaur ko wehl šchodeen waid bahriini un dšehraju atraitnes, šeevas beš maišes un behrni beš školos paleef . . . tauta eet bojā! Saželatees pret dšeršchanas šehrgu: lai nekriht tajā ne weens no muhšu tautas dehleem un meitām un išplateet — wehl reis luhgdams ušfauzu — šahhibneeku rakstus!!!

Š d e w e j s .

Arrah!!!

Arrah!!!

Urrah! Urrah! wezais Mahrtinſch peedſehrees!“ atſkaneja eelas ſehnu barâ ſauzeeni, kad iſ kahda wiñnuſcha puſmuñſcha wihrs tiſa iſgruhtſis, kuruſch ſtreipuloja wehl kahdus ſotus un tad eegahſas eelas renſtelê dublôs. Wihrs mehginaja weenumehr peejeltees, bet no jauna atſlihta atpakaf, par jo leeleem ſmeekleem eelas puifâm. „Tif, zif wiña drehbem dubtu, Tif wiñſch nodſehris ir rubtu,“ kahds leelaks puifâ dſejoja. „Ko tu, wepren, dſejo?“ dubtôs gulofchais murminaja. „Es tiſkai eſmu dſejneeks!“ „Ja, ja, ſchuhpu dſejneeks!“ kleeđſa eelas puifu foris, gruhtſidami peedſehruſcho wihru. „Gan tewi atkal mahzis tawa ſeewa, ſa tu noſchuhpojis wiſu familijas pahrtiku; behrneem naw ko ehſt, ko apgehrtrees.“ — „Tur es dſehru, tur man tiſtſahs, tai maſajâ krođſinâ,“ atſkaneja diwas ſkatas dſehraju baſſis, un tuhlit turpinaja: „Zai dſihwo, dſihwo brandawinſch, jucheidâ un di!“

„Ahrè! urrah! kur naht Gailis ar Keſu Peterſonu,“ diwi ſehni reiſâ eebiahwas. Abi dſehraji ſatehrufchees un miſli aptampuſchees ſtreipuloja uſ to puſt, kur dubtôs gulofchais ſchuhpa Mahrtinſch, no eelas ſehneem aſptahts, groſſijas no weeneem ſahneem uſ otreem. „Ejat, jumi noſt no kunga, jo pahr jums war naht driht runga,“ renſtelê gulofchais ſobus greeđdams nomurſchſeja . . .

Abi dſehraji, no iſſkata kahdus gadus jaunaki, bija peenahkuſchi pee ſehnu bara, kuruſch wiñnu uſmanibu zaur leelo trokſni wehrſa uſ ſewi.

„Theodor! Peter!“ abi dſehraji weens otram uſſauza. „Waj tas naw muñſu draugs, kritis ſtarp ſlepſawâm zetmalâ? Waj wiñſch te kaſ, jeb waj riñmè?“ „Nè, bet draudſinſch ſkaidas liñmè!“ atkal kleeđſa eelas ſehni. „Ko juhs te blaustaittees! projam, negantee kuzeni! Kad nedabujeet ar brandina buteli!“ un pateeſi, pirmajo, ko par Gaili ſauza, redſeja tuſſchu ſpirita blaſchi ar roku wizinajam. „Man naw bail, man naw bail! ko tu man wari darit, Gail?“ atſkaneja leelâ puifas dſeja. — „Ko tu klaufees uſ ſmurguku pahtareem, kad tu nekad ne-eji ſprediki klaufitees,“ pamahzija otris dſehrajs, kura roka iſwilka iſ kabatas gandriht wehl pilnu brandwiñna buteli; „ſchê, eedſer dſihwiabas malku, Teodor!“ „Tod ſchurp,“ kleeđſa uſſainais Gailis, un, ſawas briles („degunſeglus“) uſ ſilâ deguna noſtiprinadams, uſwilka melđinu: „Mums brandwiñns muñſu dſihwiaba, tiſ mulkeem — ir ſahtiba!“ Kamehr uſſainais ſuhza zilweku gipti iſ buteles, tamehr otris ſchuhpa ar gaiſchu bahtđinu, un ari ar brilem, kuru eelas puifas lamaja par Keſu Peterſonu, pamahzija Gaili:

„Ja ſcho puifu wezaki mums neiſmaksâs kreetnas magariſchſas un gahrđus brokaltus, tad wiñnu beſ ſchehlaſtibas aprakſtiſim; atminees tos jokus, kuruſ laidam walam par ſahtibneekleem, par kureem neween ſmejas

muhfu draugi wiñnuichneeki, bet pat ari tee, furi uş fahtibneefeem un
 fahtibas beedribam ftatijas ar labam azim!“ — „Ja, gan, draudstñ;
 neweenai fahtibneeku swaignei, aufeklim waj faulei nebuhs spihdet; par
 tam es gahdaschu ari uş preekschu wehl, tif teesam kà mani fauz par
 Gaili!“ — „Zabi, labi, wezais waftmeistra kungs, bet nu palihdjestim
 muhfu beedram Mahtinam, kurlch zitadi war pahwehrstees par dubteem,
 waj pat ari nosalt.“ Abi jaunafee schuhpas, nobsinuschi puitas pee maldas,
 noleezas pee dihwainà dsejneeka un pakehruschji tam aif rokam, luhkoja to
 nostahdit uş lahjam. Brihsam rahdijas, ka noluhfs isdofees, bet te atkal
 jau wezais brandwihna wehrgs bija uş deguna dublòs un spahwa smiltis
 is mutes ahrà, bet ari abi aklee palihgi tifa lihdji norauti. Schahds
 behdigi jozigs ftats atfahrtojas wairaf reises; garam ejoichee laudis fakrahjas
 ar weenu jo wairaf un behdigi kratija galwas, kà zilweki, lihdjigi zuhtam,
 wahrtaş par dubteem, runa nekahrtigus wahrdrus un ir par launu paraugu
 jaunai pa-audsei. Is sapulzejuscheemees bija dsirdamas daschadas peesihmes.
 Rahds wezs wihrs stahstija par peedschruschos Mahtimu, furu pilsehtneeki
 fen jau par sihwu schuhpu pasina, sefoşcho: „Mahtinşch jau no behrnu
 deenam rahdija labas gara dahwanas; zuhtas ganot, winşch daudsfreis
 fadsejoja brangus dsejotus, un eemahzidamees pa wahziifi bulduret, nehmas
 pat tullot stahstinus un pasafas. Uş laufeem apnikdams dsihwot, winşch
 pahrnahza uş pilsehtu un tē eekuhwa dsehraju beedribà, kura winşch
 eepasinas ari ar scheem abeem aflajeem palihgeem, leelafajeem schuhpam,
 ar kureem deenam un naktim pee bufetem dsihrodami Mahtinşch, jawu
 godu pawisam pasaubejis, tà kà reti wehl kahds winam usiz ko fadsejot.
 Nu winşch pelnas pahritu wiñnuschos waj pee beedribu bufetem josus
 dsejodams, pee kam netaupa fristigas tijibas dahrgumus un swebtafo mantu,
 bihbeli daschadi apdseebadams, saimodams, dsehrajeem par leelu jo leelu
 preeku, pee kam ne reti ari par fahtibneefeem fakaf fauna „rihmes“. Wes
 tam tas ar abeem schuhpu brahkeem raksta awisēs melus par fahtibneefeem.
 Nu, kas no tam gan par pahritu preeksch seewas un behrneem, kureem
 ne reti jozeesch bads? Wo nu lihdj labas gara dahwanas, ja naw kreetnas
 beedribas, kuras tahs waretu pareisi attihstii!“ — „Ja, tapat un wehl wairaf!“ —
 behdigaki, breefmigaki dsihwo abi jaunafee, wisleelafee schuhpas,“ kahda
 glihti gehrbufozes kundse stahstija. „Gailis agraf bija kahdà weeta pee
 meistara, bet zaur schuhposchanu tas kahdà nakti fanahza ar ziteem strahd-
 neefeem kildà un isnahstims bija — no rihta atrada weenu strahdneeku
 nosftu. Ahdoma krita uş uhsaino, lepno bramani Gaili un to atlaida no
 weetas. No ta laika jau wairaf gadus winşch kopà ar Resu Peterfonu
 staiga pa wiñnuscheem uu daschadàm eestahdem, ari pee teesam un luhko
 semneekus un weenteesigus lautinus rokà dabut, lai no teem waretu ko
 dabut sawàs weenumehr isfaltuschàs rihtlēs eemeş. Wini zilwekus mahf
 labi apstrahdat. Ari awisēs wini beeschi fakafia neekus, melus, pee tam
 wineem sawada laime — teem tij un par to brangi samakfa . . .“ —
 „Godatà kundse,“ nu kahds zits wihrs eejauzas waloda, „waj tad nemas

nesineet, ka melu rakšineeks, schuhpa, ir eerozis pret leelafajeem eenaidneefceem, proteet, pret šahitibneefceem? Teem abeem ar dšehrajeem ir weenadi mehrki: labaki išškauft, isnihdet šahitibas beedribas is pafaulas, ne kà dšehraju beedribam laut inihft. Laitrakftu šlejās parahdas rakšienei, kur tahds un tahds zilweks teef apšrahbats par to wišleelako mulki, par wištratafo zilweku, lihdsigu schuhpotajam, un gala wahrds katru reis škan tà: „Tas un tas tagad wares tit un tit deenas notupet krahtinà . . .“ — „Zeles augšham, wezais Mahrtin, zitadi tu tifi, eefšch krahtin!“ atšlaneja atkal eelas puifu meldija. —

Sapulzejušchos pulks peeauga weenmehr leelaks.

„Sinu jau gan wišu to; ešmu awišites lašijufe,“ ušrunatà tauteete atteiza; „mehs štrahdneeku šahrtas zilweki jau mahštam deefgan labi nopraft, šas ir muššu draugi un labwehli; un kuri laitrakfti nepafneefš wefeligu baribu, no teem atraujamees ar ihgnumu, tà kà dašchai awiše stipri ween šahšluzis laštaju škats, it ihpašchi deht tam, ka šahitibneeki tahs wairs neabonè . . . — Tagad šahitibneefceem jarašta waj 10 (dešmit) reifes luhgums, lihds tahda awiše ušnem pretrakftu waj iššfajdrojumu par ušbrufumu šahitibneefceem, un tit pehš mehnešceem reti pašino, ka tas un tas attaišnots, kur šinteem zilweku tomehr paleef no schuhpam-rakšneefceem nošengati, šaut gan teefas eefšahde tos ir pilnigi attaišnojufe.“ — „Redšee, šihri tàpat, kà šchee abi štrihwelifšchi no wežà dšejneekela nošehšiti ar dubteem, tàpat tee no jums minetee zilweki no Šaika un beedreem laitrakftòs top nošengati ar sobojumu dubteem,“ šazija šahds zits kungs; „pats ešmu redšejis, ka zilweki aif bailem no išmeefššanas awišes, šcheem schuhpam eefšpeefš šaujà pa 1, 2—3 rubteem, lai titai nelaupa godu, aiflahti tos pee wahrdeem šaužot, — un tad tee atkal kreetni ušwižo, lihdsi nokriht pilni pagaldè . . .“ „Bet waj tad tos deht goda aifšahrtšanas newar nodot teefam?“ iššaužas šahds zits no dšehraju apbrihtnotajeem.

„Kad wadšis buhs pilns, tad tas luhšihš!“ šazija šahds šahitibneeks. „Tagad schuhpu kengajumus šaudis eefšlata it kà reklamas, un bareem dodas šahitibneeku išrihšojumòs, tos išmehginat un pahrbaudit, waj tee labi! Mums ir ari par šcheem schuhpam jaluhsš Deems! . . . Mums jarahda teem lihdsižetiga firšs! . . . Jo šchee, kuri jau pašihft areštu namus un žetumus, maj par to šo rehšina, ka wišnus eefšpundè krahtinà.“

„Nu ja, tà jau gan ir,“ šazija šahda kundše, šahitibneeze, kura beedrenu komitejā štrahdadama, eepafinušees ar dšehraju breešmigo šahwoški; „jo naudas šodu šche šahšihwes wanšhari nešpehš šamafšat: tee tatšchu wišu ir nošchuhpojušchi. Bet tomehr teem weens labums žetumā panahšams: tee atradinajas no dšeršanas, kuru apžeeetinatee wairs tur newar peešopt.“

Kamehr šapulzejušchees tà špreeda par dšehrajeem, abi jaunafee no teem ušwilka beš jehgas dšehraju mihtako plehšini: „Apšegloju melno kuili, Šahju mei —.“

„Mihtee tauteschi, atmaffasim launu ar labu!“ sauza kahda spirgta balſs un zaur laudim iſſpeedas ſpehzigs, droſchs jaunellis, peesteigdamees gulofſham diejotajam. „Waj kahds negrib man palihdſet, ſcho diehruma upuri pahrveſt mahjâ? No pahrdſerſchanâs tas jau ſchkeelê ar weenu azi, kura ir balta. Litums gan mums atwehl to nobot poliſejai un tur faſtahdit par peedſehrufcho protokolu preeſch meerateefas, tad tomehr nodofim to labaki wina ſewai.“ Nunatajs bija ſahtibas beedribas beedris, kurſch, dſirdejis, ka galwas pilſehtâ pat jau peezi miniſtri lihdſigâ beedribâ eſtahjuſchees, bija ari uſaehmees ſtrahdat pee dſehraju glahbſchanas, tos pamahzit un peeweſt paſaules Peſtitajam Jeſum Kristum; laudis ſcho paſina ſem noſaufuma „jaunais ſahtibas apuſtulis“, jo pateefi winſch ari ſludinaja beedribâs, wihnuſchôs, uſ dſelſjekeem, uſ twaikoneem un ſirgu dſelſjeke wagonôs pret breeſmigi eefaknojuſchos dſerſchanu.

„Es gribu palihdſet, wediſim dſehraju mahjâ!“ atteiza tas kungs, kuru pirmsit dſirdejam runajam par dſehraju reklamâm ſahtibas leetâ.

Wbi ſahtibneefi panehma mihi wezo, dublôs nofehſijuſchos diejneeku Mahrtime aſ rofam un pawaditi no eelas ſehnu „urrah“ ſauzeeneem, zeetſirdigo gahrdeem ſmeekleem un daſchu lihdſjeetigeem ſkateeneem, aſweda lihdſ nefamanai peedſehrufcho familijas tehnu uſ pilſehtas dahra puſi, kur tas leelâ namâ, peektâ ſtahwâ, maſâ jumta iſtabinâ dſihwoja.

Mahrtime aſwedot, Gailis ar Keſu Pehterſonu nowehlâs wina weetâ, trotuara malâ, jo nu iſdſertais brandwihns rahdija jo ſpoſchi ſawu ſpehju. Tad tee eefahka zaur ſobeem murminat: „Kur nu eſi mihlais frehſlin, nahzi ſehdet, ſchigli, mudin, nahzi ſche, apſehdi, muhfu widin . . urrah! . . .“

„Wai Deewin, wai, wai! Waj mans wihrs ir noſiſts? Teizeet tatſchu drihs!“ noſcheſlojamâ dſehraja ſewwa kleeſa, pawadita no ſhku behrninu ſchehlaſ, ſirdi aſgrahboſchas raudaſchanas, kad ta eeraudſija ſawa

wihra Mahrtna galwu beßpehzigi uß fruchtim nofarajamees, beß kahdas dßihwibas ßihmes. „Zeb waj winßch ir kahju pahrlausis?“

Apmeerinajatees, mißlä mahßa, winßch ir titai atkal prahtu nobßeßris, bet Deews wehl war buht ßcheßligs wina dwehßelei.“ Atwebeji palihßßeja ßeerwai ißgehrbt wihru un tad to eelika gultâ, fur tas ßahßa murgot.

„Kâ lai apmeerinajos“, ßchuußßeja nelainigâ familijas mahte, „ßainneeks draude muhs uß eelas ißweeßt, ja neßamafßaßim ihres parahdu; darba buhtu deeßgan ßchim brißßham, bet winam jawaßajas apßahrt, lai dabutu ko ßchuhpot. Tagad nupat bij peepraßijums pehß gariga 4-baßßiga dßeefßmu kraßjuma, kuru paßtellejis Fridrichßons, pret labu ßa—“

„Paßtellejis Fridrichßons, ßludin' tas kâ notrihß ßlons!“ atßkaneja dßeßraja wihra baßßs.

„Dßirdeet! Waj pat dßeßrumâ winßch nedßejo pußlihdß labi? Bet es jau gandrihß jums aißmirku pateittees par jußßu krißtigo lihdßßeetibu ar manu wihru.“

Wina ßakehra rokas abeem wihreeßcheem, kuru ßchodeen atkal bija rahdijußßi ßamariteeßßa lomu, un ßirßnigi tâß kratija.

„Bet luhßßami, teißeet jel, ar ko man gods ir runat?“

„Wahrduß neßaßißim, titai to, ka eßam ßahtibneeki.“

„No, ßahtibneeki!? Ah, Deews, Tu mani brangi pahrmahzi! Tee, par kureem agraf ßmeßjos, tee tagad nu maßßâ ar labu . . . manim, kam tatßchu pelnißs ßods janes, jo eßmu dabujuße dßeßraju wihru. Gadus peeßdeßmit atpaßat wezais mahßitajs mußßu pagaßtâ, pee jauneku eeßwehtißchanas mahßija par ßahtibas labumeem un teem un mußßu tehweem un mahtem lißa toreiß eeßtahteßs par loßeßeem ßahtibas beedribâ. No wezâß pa-audßes to dßirdot, mehs jauneeßßi daudßfreiß ßoboßamees par ßahtibas beedribam un ßahtibneekeem, pee kam mehs jaunawas weenalßßigi dewamees laulibas kahtâ ar dßeßraßeem puißßeem.“

„Es gan nedßerßchu, Lißßin, kad tewi appreßeßchu,“ mans lihgawainis Mahrtnißch daßchreiß ßaßija, kad guleja uß weenu zeli manâ preeßßchâ, kâ bruneneeßs . . . tagad nu man jaguk uß abeem zeleeem, kâ preeßßch elka, luhßßotees, lai tas nenodßer pehßejo kaßeiku. . . . fur winßch tatßchu wißu manu praßwu puhru ir aißneeßß uß wihnußi . . .“

„Dßer, dßer, dßer, per, per, per!“ murgoja dßeßrajs gultâ.

„Jußß laißkam winu kaßdreiß ari pereet?“ jautaja wezâßais ßahtibneekiß, paßmißnedams.

„Manim un behrneem gan jazeßeßch daudß pehreena no wina, jo winßch tapat muhs per, kâ wina ßchuhpu beedri Gailis un Reßu Peterßons ßawus peeederigis. Zits wihrs pehß dßeßruma ißguleßßchanas noßauneßees, bet ßchis plußata par atlißußßham kaßeikam, waj wehl pat uß parada, dßer kopigi mahßâß pahrneßto brandwißnu uß „kaka-behdam“, „Trimpum par godu“, un tad ßcham elkam beidßot jaßeedo mußßu rußßtâß aßaras . . . Reiß winßch baßarâ pahrlaußa kaßju, kaujotees ar ziteem —“

„To jaur waram domatees, bet luhdseet Deewu, lai Wintsch juhfu wihru atdsendina un dod juhfu wihram jaunu, sachtigu firde; luhdseet, lai nahf pateest kristiga, sachtiga dsihwe zilwefu widu, tad tee wairs neschuhpos, zaur to leelaka data noseegumu teef pabariti un zeutumi peepibiti.“ —

„Un pee schkirshanas palihdseet mums ufseedat:

„Es dseedaschu weenmehr lai schuhpam,

Sirds eesahf jel pazilatees;

Tad brandwihns nefad wairs par luhpam,

Teem mutè ka gifts ne-ee-ees!

Es runaschu, puhleschos sweedreem,

Lai dshrajus waretu glahbt;

Tad taps tee par sachtibas beedreem,

Un brandwihns tos newares krahpt!“

„Apmetsejeet un palihdseet sachtibneefeeem, kuru wehl ihsti mas, bet darba koti dauds! Ar Deewu!“

„Ar Deewu!“ — „Ar Deewu!“

„Wehl reis firnigi paldeews!

„Labprahf gribu wiseem stahitt par sachtibas labumeem un schuhpu kaunumeem un dshraju elles dsihwi!“

„Uf redseschanos!“

„Uf redseschanos!“

Jaufais wahrds.

Mihli un faldi muhscham stan

Sachtibas jaukais wahrds!

Maschin dsirdet patihf man

Sachtibas jaukais wahrds!

Ka tas man firdi filda,

Swehtam juhnam pilda!

Brihnischkais wahrds,

Mihligais wahrds,

Sachtibas jaukais wahrds!

Is Kreewu walodas brijhwi tulkojis

J. Fr. Benfsonis.

Tu dseri wiñnu un domâ, ka isdertais wiñns tew atnef labumu un to tu tapeh3 domâ, ka peh3 wiñna tu wairaf wari ehst, bet ehst pah3 mehru — nenosiñmê darit labu sawai meefai, bet gan fshahi: bef wiñna, peenemfin, tu par deenu apehd baribas 9 mahrzinas, bet isdseh3is wiñna, apehdifi 10; tu domâ, ka pahraf apeh3ia mahrzina, furu tu apehdi tapeh3 ka wiñns tawu mahgu eefai3e3is, tew buhs par labu, — bet tas tâ naw wis. Tawas eefshas nespeh3 jagremot neween pahrafu mahrzinu, bet pat ne leelako datu no tâs un, dshidamees peh3 leeluma, tu pajaudê ari to datu, kura tew bija kâ fpehkâ ejofcha bariba nolikta, bet otrâ deenâ, kad tew jaenem atkal eerasta bariba, tew wairs naw gribas ehst, famehr ne-ef3 sawas eefshas atkal eefai3e3is ar wiñnu un tâ tas eet titmeh3, famehr tew wairs nebuhs peeteefofchi ar weenu, diwam un trim glahfitem, lai fewi peedabutu pee ehshanas, tapeh3 ka tew no wiñna ir ijzehlfufes mahgas flimiba un tu derigas baribas weetâ isleetofi gifti. Tikai eefahkumâ tu nenowehrofi fshahi, furu atnef wiñns tawai meefai, un weh3af tu eefah3fi domat, ka tawa flimiba zehlfufes no kaut kâ zita, bet ne no wiñna, kaut gan pateefibâ tawa wese3iba laupita zaur wiñnu. Tawas eefshas nespeh3 pah3srahdat baribu par labu meefai, tawas afinis buhs netih3ras, tumshas, deguns kluhs farlans, — un tas nosiñmê, ka tew no wiñna fah3rgufshas atnas, no winâm tah3af pluf3chi (plaufshnas) un nu is3ekâs uhdens3ehrga.

Tu faki, ka wiñns tewi fah3ildot, bet kas seemâ nosalst wairaf uf lauka, kas trih3 un flabina ar sobeem, fajusdams stipru aufstumu pat tad, kad atrodâs uf krah3ns? Israhdâs ka tas, kas dseh3is wiñnu, un tapeh3 wiñns wis nesah3lda, bet gan pah3mah3 zilweku, padara winu nejuhtigu, luh3 kapeh3 peedsehrees nejuht, ka — falst, bet kad pah3reet pah3nehmums, fajuh3 pat uf krah3ns aufstumu. Tu, warbuht, fajifi, w3fi dser, bet waj daud3i is3 scheem nod3ihwo lih3f wezumam? Waj daud3i is3 scheem zilwekeem nomir3t dab3fkâ nahwê? Apluh3ko, pah3domâ un tu redse3t, ka daud3i nomir3t bef fata3i3shanas un greh3ku nos3eh3loshanas; nomir3t, newaredami atwaditees pat no saweem tuwateem, peederigeem; daud3i nomir3t no neezigas flimibas, no kuras tas newar nomirt, kas ned3er.

We3jôs laikôs bija wese3as semes, wese3i zeemi, fur laud3is ned3ehra wiñna, un d3ihwo3a bagatigi: w3fa wineem bija deesgan: d3ihwo3a meerigi un bija wese3i, bet tiklih33i shais semes, shais zeemôs parah3bijâs wiñns, tauta kluwa nabaga, netikla un wah3a. Un taifnibu fajijis leelais Kreerwu knafs Bladimirs Monomachs: „Dser3hana un faifliba weenlih33i postofshas tâ dmeh3elei, kâ meefai,“ — jo no wiñna zilweks fah3lufst un top mu3k3igs, nesapratigs.

Dsehrajs zilweks aismirjt Deewu un launu. Luht, tapeh3 sagti, slepkawas wisi ir dsehraji. Ja est nedsehrajs, tawi behrni ir weseli, bet ja dseri, tad tawi behrni dsimst flimi no wihna gifts, kuru tu baudu, un naw ne us ko derigi, ir kaitigi laudis, un par wineem tew buhs jadob atbildeščana Deewam. Ja tu peh3 nahwes atsiabj sawus fakroplotus behrnus, tad wini temi lahdes, par tewi suhdsefees, ka est winus dsemdinajis flimigus. Ta tad, ja dseri, tu paih3ini netikween sawu dsihwibu, daboni daschadas flimibas, fewi nokauji — topi par pasch3slepkawu, bet topi ari par slepkawu, ta ka nokauji sawus ne pee ka nenoseedfigus behrnus — sawu peh3dsimti, kuzi wehl naw parahdsi3schees us pafawles, bet kad wini parahdsi3ees, tu ar sawu launo preeščsihmi winus samaita, nowešdams no zeta un us samaitaščanu, kura tewi sagaida nahkamiba. Peemini Bestitaja wahrduš: „Wai tam zilwekam, kusch weenu is scheem wismasakeem apgreh3ina, labati tahdam, ka winsch nebuhtu ne dsimis.“ Luht, kahds leels greh3s ir otu mah3it us launu, sliktu! Tu beeschi meh3si buht weesibas un kad tew pafneeds wihnu, tu pateizees, bet pahrdoma par ko, waj ne par to, ka pameelotajs tewi sagiste? Tahdeem zilwekeem newajag pateiktees, bet no wineem behgt waj winus pee prahta wešt, ja tu to proti, ka lai wini fewi nenokauj, sawus behrnus, domadami, ka zaur to wini tew kahdu labumu dara, grib tew pa prahtam darit. Ja tu pats zitus meelo, tad tu ar laipneem wahrdeem, ar luhg3čanu, winam nemanot, israh3idams draudsi3u, nomaita winu un wina behrnus, sawas nesinasčanas deht. Updoma, waj us scho nosihmejās Bestitaja wahrdi: „Wai tam zilwekam, zaur ko apgreh3iba nah!“

Ar gadeem dserščana pawairojās un lih3s ar to ari nabadsiba, flimibas, slepkawibas un pasch3slepkawibas. I3jautā labi nabagus, noseedsneekus, pasch3slepkawas un tu dabusi dsirdet, ka wini pee schahda stahwolka waj nu nokluwusch3i zaur dserščanu, schuhpoščanu, waj atkal winu wezati mihlejušč3i eedfert. Ja apjautafees par prahtā jufu3cheem, zaur ko wini pee ta nahkusch3i, tad tu dabusi sinat, ka wezaku schuhpi3a, winu paschu dserščana winus pee scha stahwolka noweđusi.

Apluško tos zilwekus, kureem pat dsihwojot saht winu deguni puht, iskrist — wihns winus til tahti noweđis, jo dsehrajs zilweks weegli padodās netiklibai un tapeh33 safirg3t ar sliktu flimibu. Salih3dsini nedsehraju zilweku ar dsehraju un ja tu dseri, tad atminees sawu dsihwoščanu taja laika, kad tu isdsehri pirmo glah3iti, tu redsešt, kas tu bij3i un par ko tu est palizis, bet, war jau buht, tu est ta safir3dis no wihna, ka nespeh3ji atzeretees, kahds tu bij3i agrak, un tapeh33 tew fazisču pats un tu, dsirdedams mani, atgah3afees sawu laimigo pagah3ibu un fazisi, ka es runaju taifnibu.

Tu bij3i wesels, strah3aji katru darbu ar preeku un nesajuti noguruma; ar sawu dsihwi tu bij3i pilnā meerā, us dsihwes listām, kuru bija ne daud3, tu luh3ojes meerigi, zeribu us labaku nahkotni tew bija daud3, kaut ari tu bij3i meerā ar tagadni, tu nebiji aisdomigs, laudis tew nebija par eenaidneekem, tu nefa nebaidijees, eh3i ar preeku, ka peenah3ās, wareji labi gulet, nefas

tew nefahpeja, runaji faprotami, gaischi, ftepus nebija, tu dsehri uhdeni, tehju tik daubi, zit peenahjäs. Taws deguns nebija fartans. Nebuhu eefahjis ar wihnu, lihdi firmam wezumam tu buhtu tahds, bet peeduhrees pee fchäs gistes, kura padara zilweku ne uf fo derigu, tu pahrwehrtees ar fatu glahjiti, faudeji zilwezigu ifskatu un kluwi tik tahli, fa tagad tu fuhdsees, — gan fahp tew galwa, gan eefchas, gan fahni, ehst negribäs, un ari newar. Tew ir nepatihkami fehrtrees pee kaut kura darba, tas preefch tewis par gruhtu un ja tu fewi peespeedi jeb waj tewi ziti peespeesch, tu ahtri ween peefuhsti, ne-efi meerä ar fawu dshwi un wijs tew ir pretigi. Dshiwes negaisu tew ir wairat un neeziga, tufcha nepatihfchana tew parahdäs par tahdu, fa fpehji winu tikai ar leelafam puhlem un gruhtumu panest. Zeribas uf labaku nahkotni tew wairs naw. Bai isbehgtu masas nepatihfchanas, tu tai weeta pastahwigi runä un dari netainibu un eemanto jaumas un wehl leelafas nepatihfchanas un, pehdigi, ap tewi stahwofchee laudis nofkatas uf tewi ar nizinafchanu, tu topi aishomigs; ap tewi fchee laudis tew ifleekäs efam eenaidneeki, tu no wifa baipees, tew parahdäs, fa wift uf jemes wirju buhtu it kã pret tewi fazehlfufchees, griib tew darit launu, kaut gan, pateefibä, neweens gandrihs tewis ne-eewehro, jeb waj tikai nofkatas ar nizinafchanu un nofcheloschanu; tu runä nefkaidri, aifjmakofchi, dafchreis raustidamees, ftepodams. Luhf, tahds tu efi, dsehrajs zilweks! Waj es ne-efmu taifnibu runajis? Waj war buht kahda dshiwu gruhtaka par tawu? un ja nu tu nenostahfi no wihna, brandwihna, alus, dafchado lifkeeru, kã ari wiswijadu reibinataju dshreenu dserfchanas, tad nomiffi peepeschi waj no uhdens fehrgas, waj no dilona jeb waj no deguma laites (brantes-eekafuma), un ja tew ir behrni un wini ir flimigi, tad pahrmel un waino pats fewi, tapeh; fa ne-efi fpehjigs radit weseeligus behrnus.

Ja ne-efi wehl eefahjis dsert, tad bihstees wihna. Bet ja efi eefahjis jau dsert, amet wihna dserfchanu, famehr ir laifs, famehr wehl wari atmejt un atgreesees pee fapratigäs zilwezigas dshiwes. Alfthaj, lihdi ne-efi kluwis tik tahli, fa wihns preefch tewis tapis par tikpat nepeezeefchannu, kã gais, kuru tu ee-elpo, kã maije, kuru tu ehdi, jo tad tew nebuhs wairs fpehfa to wifu ifbart bes ahstefchandas. Behdi no tahdam weetam, kuras tewi apgrehzina, pawed, famehr wehl wari; behdi no laudim, kuri tewi wed dselme, tawu dwehfeli un meesu uf pasufchanu, bet ja tew ir fpehfs, atturi ari tos, kuri pafchi dodäs uf pasufchanu un postu un tad taws nopelns buhs leels pee Deewa un pee zilwekeem!

Beedserſchanàs.

Beedserſchanàs
 Nidſen prahtu,
 Noposta meefu,
 Mafina ſpehku,
 Gekarſe afinis;
 Sit eefſchigas wahtis,
 Sit ahriſigas wahtis,
 Sit muhſchigas wahtis,
 Sit nedſeedinamas wahtis:

Beedserſchanàs ir
 Nagana — prahtam,
 Sahtans — dwehſelei,
 Saglis — mantai.
 Baweđeja uſ nabadſibu,
 Uſ palaidnibu,
 Uſ — ſlittumu.

Beedserſchanàs ir
 Seewai — waimanas un
 Behrneem — behdas.
 Wihram leef:
 Dublòs wahrteees, ſlittati ne kà lopam,
 Un leef winam:
 Strahdat kà gefim.

Beedserſchanàs ir
 Paſchſleptawiba:
 Uſ zita weſelibu dſer, un
 Sawa paſcha apdſer.
 Behdſ no tàs, ta ir
 Tſchuhſka, pildita ar
 Elles un nahwes giſti!!!

A. un R. Bahža un G. A. Meese's
apgaždeenā,

Riģā, wežā Lehgerlaukā Nr. 88, bodē

ir isnahkušči un dabujami šefošchee isdewumi:

1. **Ispostīts mušchs.** Latwiški no B. Semišča . . . 5 kap.
2. **Ģijschenki.** Latwiški no Fettleru Wila . . . 1 "
3. **Latwju IV. dšeesmu-šwehtku peeminai,** Jelgawā,
no 15.—19. jun. 1895. g. no Baršdinu Martina . . . 1 kap.
4. **Иди въ кабажъ, чѳловѳжъ!** П. Троицкаго . . . 1 "
5. **Zur Erinnerung.** Aus dem Lettiſchen von M. B. . . 1 "
6. **Wislehtakee ſkrejoſchi ſahtibas beedribu raksti!**
Nr. 1, Teodors Gailis, Aesu Petersons un
wežais Martinsch. Sarakstijis G. A. Meese. Otra druka . . . 5 kap.
7. **Triumpum jakriht! Sahtibai jauſwar!** . . . 5 "
8. **Dšimtkalpa meita.** Latwiški no P. Osolina . . . 5 "

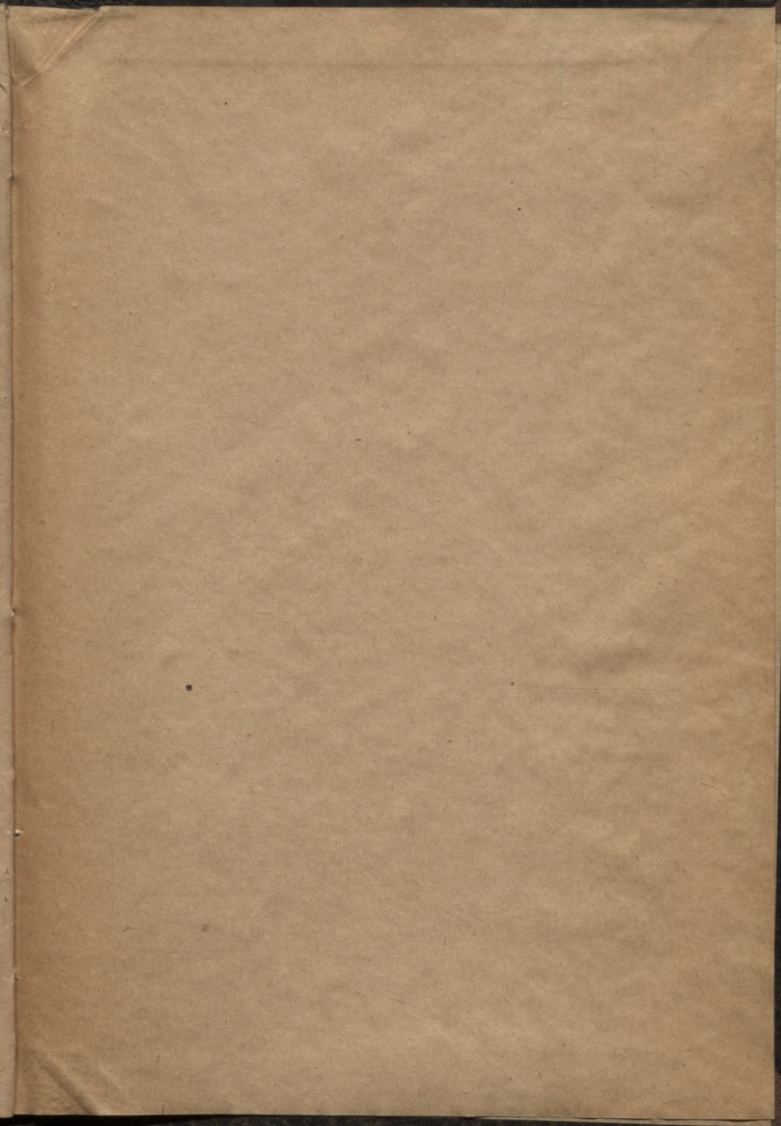
Drihsumā isnahks:

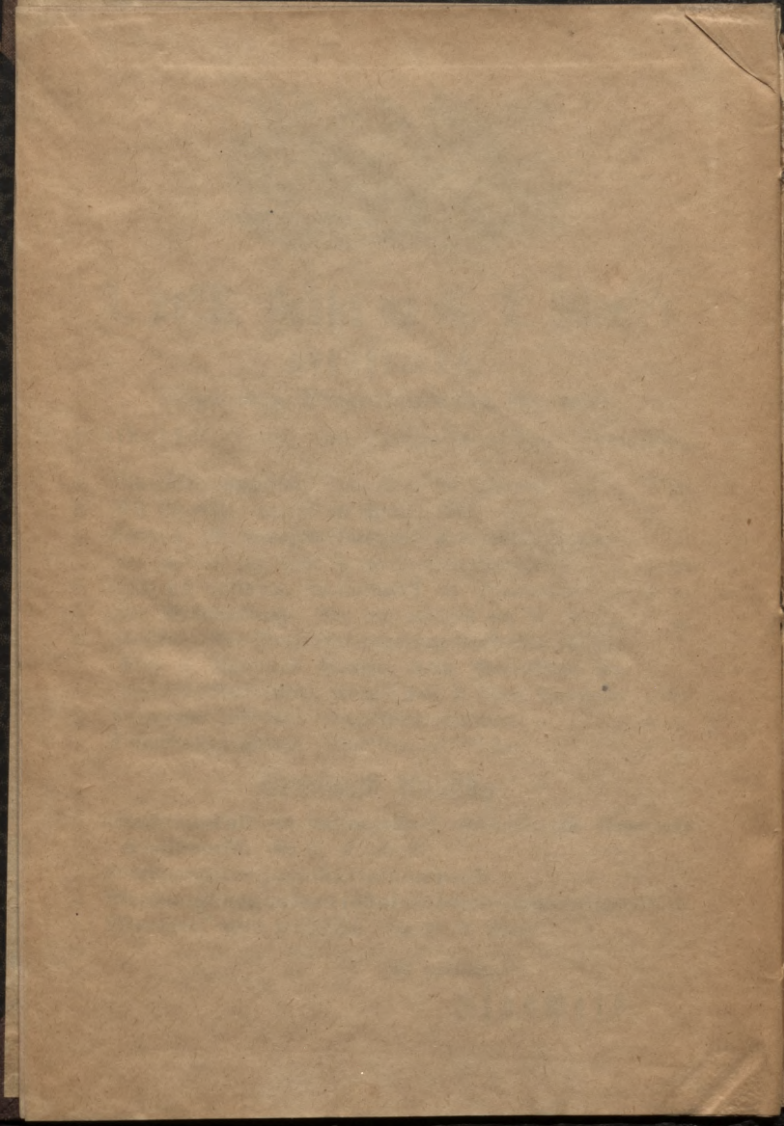
1. **Wisjaunakais un wiſwežakais paſaulē, jeb ſlepenais**
eenaidneekš. No G. A. Meese.
2. **Breesmigakee jaunibas eenaidneeki.**
3. **Breesmigs augoniš un labakais dšeedeſšanas libdšeklis.**
4. **Weenreis wiſā mušchā.** No G. A. Meese.

Nr žeeniſchanu

I s d e w e j s.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0311016569